

Advies over de voorstellen van opleidingsprofielen volwassenenonderwijs – voordrachten januari, februari en maart 2016

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Onderwijs op 15 maart 2016

Uitgebracht door de Raad Levenslang en Levensbreed Leren op 19 april 2016 met eenparigheid van stemmen.

Voorbereiding: commissie Volwassenenonderwijs op 24 maart 2016 onder
voorzitterschap van Gunther Degroote

Dossierbeheerder(s): Eveline Reusens

1 Situering

De Vlor geeft advies over de volgende voorstellen van opleidingsprofielen voor het secundair volwassenenonderwijs:

- Studiegebied Handel:
 - Bedrijfsbeheer
- Studiegebied Algemene Vorming:
 - Wetenschappen
 - Economie
 - Humane Wetenschappen aso2
 - Economie - Moderne Talen
 - Economie – Wiskunde
 - Humane Wetenschappen aso3
 - Moderne Talen – Wetenschappen
 - Moderne Talen – Wiskunde
 - Wetenschappen – Wiskunde
- Studiegebied Mechanica – Elektriciteit
 - Onderhoudsmonteur
 - Elektromecaniciën

Samen met de adviesvraag ontving de Vlor de resultaten van de toets 'vormelijke criteria' die het departement Onderwijs en Vorming vooraf uitvoerde. Alle voorstellen beantwoorden aan de vooropgestelde criteria.

De Vlor adviseert de voorstellen van opleidingsprofielen conform de bepalingen van art. 24 van het decreet betreffende het Volwassenenonderwijs van 15 juni 2007. Volgens dat artikel bepaalt de Vlaamse Regering, op voordracht van het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de pedagogische begeleidingsdiensten, en na advies van de Vlaamse Onderwijsraad, de opleidingsprofielen voor de basiseducatie en voor het secundair volwassenenonderwijs. Een opleidingsprofiel omvat ten minste:

- het minimale aantal lestijden van een opleiding;
- het aantal modules;
- het aantal lestijden per module dat in aanmerking genomen wordt voor de berekening van de financiering;
- de verdeling van de eindtermen, de specifieke eindtermen, erkende beroepskwalificaties of basiscompetenties over de modules binnen een opleiding;
- als de modules in sequentieel verband dienen te staan, de volgorde relatie van de modules.

Een opleidingsprofiel kan geletterdheidsmodules of uitbreidingsmodules omvatten. Een uitbreidingsmodule dient in sequentieel verband te staan met de aansluitende beroepsopleiding.

De Vlaamse Regering kan voor bijzondere doelgroepen afwijken van het bedoelde minimale aantal lestijden van een opleiding.

Na het advies van de Vlor beslist de minister of zij de geadviseerde opleidingsprofielen al dan niet ter goedkeuring voorlegt aan de Vlaamse Regering. Na de definitieve goedkeuring van de opleidingsprofielen kunnen de inrichtende machten en het GO! deze concretiseren in

leerplannen. Artikel 25 van het decreet Volwassenenonderwijs bepaalt dat de centra voor de organisatie van hun opleidingsaanbod uitsluitend de door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen hanteren.

De Vlor adviseert de voorstellen van opleidingsprofielen op basis van criteria die de Vlaamse Regering voor de goedkeuring van opleidingsprofielen heeft bepaald, aangevuld met enkele bijkomende elementen, zoals goedgekeurd op de Raad Levenslang en Levensbreed Leren van 10 september 2013.

1.1 Leeswijzer

De Vlor formuleert doorgaans alleen opmerkingen over een opleidingsprofiel als er in zijn ogen aanpassingen moeten gebeuren.

Voor het overige gaat de raad ervan uit dat de voorstellen:

- voldoen aan de wettelijke bepalingen van het decreet van 15 juni betreffende het volwassenenonderwijs of andere relevante regelgeving (criterium 1);
- afgeleid zijn van valabele referentiekaders of, bij ontstentenis daarvan, gevalideerd zijn door de sector (criterium 2);
- rekening houden met maatschappelijke tendensen (criterium 3);
- waar nodig, rekening houden met de noodzakelijke voorkennis van de cursist (criterium 4);
- gedragen worden door de centra en desgewenst door andere publieke opleidingsverstrekkers (criterium 5);
- rekening houden met de mogelijke gevolgen voor andere opleidingen of andere onderwijsniveaus (criterium 6);
- een haalbaar en aanvaardbaar aantal lestijden omvatten in relatie tot de basiscompetenties en/of eindtermen (criterium 7);
- nog voldoende ruimte laten voor de leerplanmakers (criterium 8).

2 Advies

2.1 Studiegebied Handel

Het opleidingsprofiel **Bedrijfsbeheer** werd herwerkt op vraag van de minister. Het koninklijk besluit van 7 juni 2007 vormt het rechtsgeldige referentiekader voor deze opleiding (criterium 2).¹

Er wordt voorgesteld de opleiding op twee manieren te organiseren: ofwel in één enkele module van 160 lestijden, ofwel in twee modules van 80 lestijden. Daarnaast wordt ook voorgesteld de opleiding te kunnen aanbieden in een verkort traject met 100 lestijden. Dit laatste aanbod zou zich richten op hoogopgeleide cursisten die reeds in het bezit zijn van een diploma hoger onderwijs en dus strikt genomen niet het bewijs moeten leveren dat zij over de basiskennis van het bedrijfsbeheer beschikken maar deze opleiding toch een meerwaarde vinden. Zij kunnen hierdoor het opleidingstraject sneller doorlopen dan het standaardtraject.

¹ Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 oktober 1998 tot uitvoering van Hoofdstuk I van titel II van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap van 7 juni 2007.

De Vlor vindt een verkort traject voor de benoemde doelgroep een meerwaarde (criterium 7). Met dit aanbod komt de opleiding in het volwassenenonderwijs op eenzelfde lijn te liggen met het aanbod van andere aanbodverstrekkers, zoals het hoger onderwijs, waarbij het volwassenonderwijs zich meer toelegt op zij-instromers.

De raad vindt de voorgestelde basiscompetenties in relatie tot het voorgestelde aantal lestijden in het standaardtraject van 160 lestijden, aanvaardbaar en haalbaar (criterium 7). De inhoudelijke samenhang kan op die manier geïntegreerd aangeboden worden tot op het niveau van de evaluatie. Het voorstel om de opleiding in twee modules aan te bieden, vindt de Vlor daarentegen niet haalbaar, noch wenselijk. Hoewel het cursisten toelaat het traject gefaseerd aan te pakken, merkt de raad op dat de cursist op het einde van één module nog niets in handen heeft waarmee hij (in tussentijd) al verder kan. De inhoudelijke overweging weegt door op de praktische argumenten, ook in het belang van de cursist (criterium 7).

Besluit

De Vlor geeft een **gunstig** advies voor het voorstel van opleidingsprofiel Bedrijfsbeheer als een **opleiding van 160 lestijden, met een verkort traject van 100 lestijden**. Hij geeft een **ongunstig** advies voor het voorstel de opleiding aan te bieden in **twee modules van 80 lestijden**.

2.2 Studiegebied Algemene Vorming

De voorliggende voorstellen van opleidingsprofielen in het studiegebied Algemene Vorming werden slechts in beperkte mate aangepast. Het betreft een actualisering van de bestaande opleidingsprofielen aso2 en aso3 met modules die gevat worden door de nieuwe eindtermen Moderne vreemde talen, Natuurwetenschappen, Nederlands eindtermen taalbeschouwing en enkele vakoverschrijdende eindtermen.²

De raad is tevreden dat de voorliggende opleidingsprofielen werden geactualiseerd. De huidige opleidingsprofielen dateren van 2006 en zijn daardoor verouderd. Deze actualisering zorgt ervoor dat de eindtermen overeenkomen met de opleidingen in het voltijds secundair onderwijs (criterium 1 en 6). Alle voorgestelde wijzigingen zijn daarom relevant en correct. De raad merkt echter op dat daarmee geen grondige modernisering van de opleidingsprofielen werd gerealiseerd. Daarvoor kijkt hij uit naar de hervorming van het voltijds secundair onderwijs (criterium 3).

In de organisatie van het opleidingsprofiel werd niets gewijzigd. Het aantal lestijden, de modulaire structuur en de eventuele volgreelaties bleven onaangeroerd. De Vlor oordeelt dat de nieuwe eindtermen te behalen zijn binnen het gekende aantal lestijden (criterium 7).

Besluit

De Vlor geeft een **gunstig** advies voor de voorstellen van opleidingsprofielen Wetenschappen, Economie, Humane Wetenschappen aso2, Economie - Moderne Talen, Economie – Wiskunde,

² [Besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de vakgebonden eindtermen van de tweede en derde graad van het gewoon secundair onderwijs](#), 23 juni 2000.

Humane Wetenschappen aso3, Moderne Talen – Wetenschappen, Moderne Talen – Wiskunde, Wetenschappen – Wiskunde.

2.3 Studiegebied Mechanica – Elektriciteit

De voorstellen van nieuwe opleidingsprofielen **Onderhoudsmonteur** en **Elektromecaniciën** werden gebaseerd op de desbetreffende beroepskwalificaties (criterium 2). De basiscompetenties voor deze opleiding nemen de erkende beroepskwalificaties op herkenbare wijze op (criterium 1). Voor de opleiding **Elektromecaniciën** wordt voorgesteld deze op te nemen in de lijst van diplomagerichte opleidingen. De raad stelt vast dat de opleiding hiervoor het minimale aantal lestijden omvat, een brede maatschappelijke participatie beoogt (het leidt op naar een knelpuntberoep) en in combinatie met de opleiding Aanvullende algemene vorming toegang verleent tot het hoger onderwijs en de arbeidsmarkt (criterium 1).

Beide opleidingen tonen veel raakvlakken met andere opleidingen in het studiegebied Mechanica – Elektriciteit. Omdat de bestaande opleidingen een andere inhoudelijke focus hebben, vindt de raad het wenselijk deze opleidingen bijkomend toe te voegen aan het opleidingsaanbod en de bestaande opleidingen niet te vervangen.

Besluit

De Vlor geeft een **gunstig** advies voor de voorstellen van opleidingsprofielen Onderhoudsmonteur en Elektromecaniciën en gaat ermee akkoord dat het opleidingsprofiel Elektromecaniciën wordt toegevoegd aan de diplomagerichte opleidingen.

Eveline Reusens
secretaris Raad Levenslang en Levensbreed Leren

Bavo Van Soom
voorzitter Raad Levenslang en Levensbreed Leren